

Factsheet 2020

Radboudumc Expertisecentrum Schedelbasispathologie

Over Schedelbasispathologie

Schedelbasispathologie is een verzamelnaam voor pathologie die zich bevindt in het gedeelte van de schedel dat zich direct onder het brein bevindt, maar waarbij de afwijkingen zich ook uit kunnen breiden in de richting van het brein, of de structuren hieronder.

Dit betreft zeldzame pathologie, gevormd door o.a. infecties, tumoren en traumata waar specialistische zorg voor noodzakelijk is. Het schedelbasisteam in het Radboudumc heeft uitgebreide kennis en expertise in huis om deze zeldzame complexe pathologie op hoog niveau te behandelen. Het betreft dan ook een door het Ministerie van VWS officieel erkend expertisecentrum, met specifieke aandacht voor brughoektumoren, paragangliomen, gehoorgangcarcinomen en overige zeldzame schedelbasistumoren.

Informatie op de website van het Radboudumc:

<https://www.radboudumc.nl/expertisecentra/zeldzame-aandoeningen/schedelbasispathologie>

Het Schedelbasisteam bestaat uit:

- KNO-artsen: Dirk Kunst, Jef Mulder, Thijs Jansen
- Neurochirurgen: Mark ter Laan, Alfred Koetsveld
- Radiologen: Sjoert Pegge, Stefan Steens, Anton Meijer
- Radiotherapeut: Tim Dijkema
- Endocrinoloog: Henri Timmers
- Neuroloog: Anja Gijtenbeek
- Klinisch geneticus: Liesbeth Spruijt
- Psycholoog: Ietske Siemann
- Verpleegkundige ondersteuning: Sandra Bossmann, Imelda Degen, Michelle Leensen, Bianca Steenmans
- Poli-administratie: Sandra Schiks
- Secretariaat: Monique Hubbers

Per 14 dagen wordt er een Schedelbasis intake spreekuur op de polikliniek KNO gehouden of patiënten worden gezien door de neurochirurg op hun polikliniek.

4-wekelijks is er een multidisciplinair overleg Schedelbasiswerkgroep (MDO SBWG), waarbij de afdelingen KNO-heelkunde, Neurochirurgie, Radiotherapie, Radiologie en Endocriene ziekten aanwezig zijn. (Per september 2020 is dit MDO 2-wekelijks geworden)

Elke 3 maanden is er aansluitend aan het MDO SBWG een MDO ter bespreking van patiënten met Neurofibromatosis type 2 (NF2), waarbij dan tevens de afdelingen neurologie en klinische genetica aanwezig zijn. (Per november 2020 is dit overleg elke 6 weken).

Gerealiseerde doelstellingen in 2020

In 2020 zijn de volgende doelstellingen gerealiseerd:

- Per januari 2020 indiensttreding schedelbasis-chirurg Thijs Jansen (opvolging van Jerome Waterval).
- Nauwe samenwerking met MUMC+. Dit werd ondersteund door zowel de afdeling PVI (procesverbetering en innovatie) Radboudumc (Louise Tonies) als door WILTgroei (Anke Merckx/Merle Nordmann). In 2020 zijn er 3 kerngroep-bijeenkomsten geweest.
- De kerngroep schedelbasispathologie van het Radboudumc en MUMC+ heeft een gezamenlijke aanvraag gedaan voor het Alliantiefonds.
- Bij het doen van wetenschappelijk onderzoek is voor medewerkers van het Radboudumc en het MUMC+ duidelijk dat het onderzoek door beide huizen gedragen wordt. Mensen zijn eraan gewend om elkaar op te zoeken in het doen van gezamenlijk onderzoek.
- Op 23 september 2020 kwamen vertegenwoordigers van de afdelingen KNO-Heelkunde en Neurochirurgie van zowel het MUMC+ als het Radboudumc samen voor een alliantiedag. De dag was gericht op het zorgpad brughoektumoren. Dit werd gedaan aan de hand van het verhaal van een patiënt. Hiernaast werden een aantal onderzoeksresultaten gedeeld en besproken.
- Op 23 september 2020 heeft het eerste Landelijk Overleg Expertisecentra Schedelbasispathologie plaatsgevonden met diverse Schedelbasis Expertisecentra binnen de UMC's. Hierin zijn eerste stappen gezet in het structureel maken van een Landelijk Overleg Expertisecentra Schedelbasispathologie.

Doelen 2021

Doelen voor 2021

- Verdere samenwerking Academische Alliantie Schedelbasispathologie Radboudumc – MUMC+
- Het verhogen van het implementatieniveau van bestaande zorgpaden in het Radboudumc – MUMC+
- Erkend worden als één expertisecentrum (EC) schedelbasispathologie van Radboudumc – MUMC+
- Het Landelijk Overleg Expertisecentra Schedelbasispathologie vindt ten minste één keer per jaar plaats
- De formalisering van de samenwerking Academische Alliantie Schedelbasispathologie Radboudumc – MUMC+ in de vorm van een juridische samenwerkingsovereenkomst
- Opstarten van een multidisciplinair spreekuur KNO-Heelkunde met Neurochirurgie dat voorlopig 1x 4 weken plaats zal vinden.
- Gemeenschappelijk verder uitwerken en updaten van de 11 zorgpaden (zie bijlage) binnen de Schedelbasispathologie en de daarbij passende richtlijnen ontwikkelen door de Academische Alliantie Schedelbasispathologie Radboudumc – MUMC+.
- Het opleiden van de polikliniek verpleegkundige tot casemanager.
Taken van casemanager zijn o.a.:
 - het ondersteunen bij intakeprekuren (aanvankelijk eerst bij brughoek- en NF2patiënten);
 - het inrichten van verpleegkundige rol binnen de spreekuren;
 - aanvullen van informatie voor de zorgpaden vanuit verpleegkundig perspectief;
 - contact leggen met patiëntenverenigingen en inventariseren wat behoeften bij hen zijn.

Patiëntenzorg in 2020

In 2020 zijn 206 nieuwe patiënten gezien op het Schedelbasis intake spreekuur van de polikliniek KNO-heelkunde en 47 nieuwe patiënten via de polikliniek Neurochirurgie (NCH).

	2020 KNO	2020 NCH
Nieuwe patiënten	206	47
Eigen patiënt	2	
Patiënt niet SEH verwezen vanuit ander specialisme binnen dezelfde instelling	32	
Patiënt niet SEH verwezen vanuit andere instelling	160	
Patiënt niet SEH verwezen vanuit eerste lijn	12	
Totaal	206	47
Aantal Schedelbasis intake spreekuren	22	
Totaal geopereerde patiënten	48	33

	2020
Aantal MDO SBWG	16
Aantal besproken patiënten	210

PatiëntErvaringsMeting (PEM)

Het Radboudumc werkt sinds eind 2019 met de nieuwe PatiëntErvaringsMeting (PEM) in NFU-verband. In 2020 is in het Radboudumc gestart met de continue meting. Patiënten ontvangen kort na ontslag of polibezoek een e-mail met een uitnodiging voor het invullen van een vragenlijst (max. 2x keer per jaar, 1x na poliklinisch bezoek en 1x na klinisch bezoek). De kwaliteitsfunctionaris van de afdeling kan de resultaten per afdeling en per specialisme filteren. Hierdoor kan er gestuurd worden op kwaliteitsverbeteringen.

Het gemiddelde cijfer dat patiënten in 2020 geven voor het zorgpad Schedelbasis is **8.6**

De meting is uitgevoerd van 1 juni t/m 31 december 2020. Op dit moment kan alleen maar op Diagnose-Behandel-Combinatie-code (DBC-code) gefilterd worden. In de toekomst zal gekeken worden of er ook op diverse zorgpaden binnen de Schedelbasispathologie gefilterd kan worden.

Wetenschappelijk onderzoek in 2020

Aantal publicaties in 2020: 8 (zie bijlage)

Gemiddelde impact factor: 2.083* (min.- max.: 2.122 – 2.816)

*Gebaseerd op 5-year impact factor 2019

	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal publicaties	6	8			
Gemiddelde impact factor	3.503	2.083			

Promoties

Promoties	2019	2020
	1	1

Titel proefschrift 2020	Promovendus
Vestibular schwannoma: optimizing diagnosis and follow-up	Mayke Hentschel

Verwachte promoties

Titel proefschrift	Promovendus	Jaar
Vestibular schwannoma: quality of life and clinical management	Ineke Pruijn	2022
Squamous cell carcinoma of the external auditory canal and future contribution to this from RoboSculpt	Cindy Nabuurs	2022
Infections of the Skull Base	Theresa Leow	2022
Management of benign skull base pathology	Walter Szweryn	2023
Vestibular schwannoma: prediction of growth and treatment response to radiosurgery	Sammy Schouten	2025

Factsheet 2020

Radboudumc Expertisecentrum Schedelbasispathologie

Bijlage

Wetenschappelijke publicaties

Titel	Auteurs	Journal
TcMEP threshold change is superior to A-train detection when predicting facial nerve outcome in CPA tumour surgery.	Hendriks T, Kunst HPM, Huppelschoten M, Doorduyn J, Ter Laan M, Hendriks T	Acta Neurochirurgica (Wien) 2020 May;162(5):1197-1203. doi: 10.1007/s00701-020-04275-z. Epub 2020 Mar 7. PMID: 32146526 Impact factor: 2.122
Quality of life, social function, emotion, and facial paresis in Dutch vestibular schwannoma patients.	Blom SSAH, Aarts H, Wever CC, Kunst HPM, Semin GR, Blom SSAH,	Laryngoscope Investigative Otolaryngology 2020 Apr 17;5(3):477-484. doi: 10.1002/liv.2.371. eCollection 2020 Jun. PMID: 32596491
Lateralization of facial emotion processing and facial paresis in Vestibular Schwannoma patients.	Blom SSAH, Aarts H, Kunst HPM, Wever CC, Semin GR, Blom SSAH,	Brain and Behavior 2020 Jul;10(7):e01644. doi: 10.1002/brb3.1644. Epub 2020 May 12. PMID: 32396279 Impact factor: 2.381
A closer look at the paralyzed face; a narrative review of the neurobiological basis for functional and aesthetic appreciation between patients with a left and a right peripheral facial palsy.	Tieman TE, Chaiet SR, Luijmes R, Sanches E, de Jongh FW, Ingels KJAO, Beurskens CHG, Monstrey SJ, Siemann I, Erasmus CE, Verhage-Damen GWJA, Kunst D, Pouwels S, Tieman TE,	Journal of Plastic, Reconstructive & Aesthetic Surgery 2020 Aug;73(8):1434-1441. doi: 10.1016/j.bjps.2020.03.030. Epub 2020 May 6. 2020. PMID: 32507705 Impact factor: 2.494
Clinical relevance of occipital condyle fractures.	van der Burg SJ, Pouw MH, Brink M, Dekker H, Kunst HPM, Hosman AJF,	Journal of Craniovertebral Junction & Spine. 2020 Jul-Sep;11(3):173-179. doi: 10.4103/jcvjs.JCVJS_100_20. Epub 2020 Aug 14. PMID: 33100766
Evaluation of the modified Pittsburgh classification for predicting the disease-free survival outcome of squamous cell carcinoma of the external auditory canal.	Nabuurs CH, Kievit W, Labbé N, Leemans CR, Smit CFGM, van den Brekel MWM, Pauw RJ, van der Laan BFAM, Jansen JC, Lacko M, Braunius WW, Morita S, Wierzbicka M, Matoba T, Hanai N, Takes RP, Kunst HPM,	Head & Neck 2020 Dec;42(12):3609-3622. doi: 10.1002/hed.26424. Epub 2020 Aug 13. PMID: 32794253 Impact factor:2.816
What determines quality of life in patients with vestibular schwannoma?	Prujin IMJ, Kievit W, Hentschel MA, Mulder JJS, Kunst HPM,	Clinical Otolaryngology. 2020 Dec 16. doi: 10.1111/coa.13691. Online ahead of print. PMID: 33326685 Impact factor: 2.443
Radiomics-Based Prediction of Long-Term Treatment Response of Vestibular Schwannomas Following Stereotactic Radiosurgery.	Langenhuizen PPJH, Zinger S, Leenstra S, Kunst HPM, Mulder JJS, Hanssens PEJ, de With PHN, Verheul JB.	Otology & Neurotology. 2020 Dec;41(10):e1321-e1327. doi: 10.1097/MAO.0000000000002886.PMID: 33492808 Impact factor: 2.243

Wetenschappelijke stages / Student onderzoekers

Titel	Naam	Opleiding	Begeleiding
Health-related quality of life in patients with a vestibular schwannoma managed by observation or stereotactic radiosurgery – a longitudinal observational study	Merve Parmaksiz	Geneeskunde	Ineke Pruijn
A Qualitative Survey Analysis of perceived symptoms, side effects and impact on Health-Related Quality of Life in patients with Vestibular Schwannoma	Philisha van Heemskerken	Biomedische Wetenschappen	Ineke Pruijn
The characteristics and clinical management strategy of petrous apex cholesterol granulomas	Sanne de Bock	Geneeskunde	Stijn Bekkers
Treatment of Sinus Thrombosis secondary to infections in the head and neck area	Theresa Leow	Geneeskunde	Thijs Jansen
Quality of life in children receiving treatment for Mycobacterium abscessus otomastoiditis	Theresa Leow	Geneeskunde	Stijn Bekkers en Myrthe Hol
Safety and tolerability of a standardized treatment regimen for Mycobacterium abscessus otomastoiditis	Theresa Leow	Geneeskunde	Stijn Bekkers en Koen van Aerde (kinderarts)
Diagnosis, treatment and prognosis of otomastoiditis caused by Fusobacterium Necrophorum: a retrospective cohort study	Madelon Thevis	Geneeskunde	Thijs Jansen

Grant proposals / subsidie aanvragen

Titel	Naam
Een gepersonaliseerd zorgpad voor iedere hersentumorpatiënt	ZonMW TZO subsidie in samenwerking met Elisabeth Tweesteden Ziekenhuis te Tilburg (toekenning 27 maart 2020)

Zorgpaden Schedelbasispathologie

De 11 zorgpaden binnen de Schedelbasispathologie zijn:
1. Vertigo 2. Benigne tumoren anterieure schedelbasis 3. Brughoeftumor 4. Schedelbasispathologie met facialisuitval 5. Benigne tumoren laterale schedelbasis 6. Maligniteiten laterale en anterieure schedelbasis 7. Hoofd- halsparagangliomen 8. Liquorlekkages 9. Neurofibromatose type 2 10. Reuze cholesteatomen 11. Osteomyelitis schedelbasis